herpy

GEKKOER

Striped leaf-toed gecko

Goggia lineata

Goggia lineata er en bittelille, bleggrå og stribet gekko fra den vestlige del af Sydafrika og det sydligste Namibia. Den bliver kun omkring 4 cm inklusive hale og er en af de mindste øgler i det sydlige Afrika. Den er nataktiv og lever skjult under sten og vækster. Der findes næsten ingen viden om pasningen, så vejledningen bygger på klimaet og levestedet.

Familie: Gekkonidae Tidligere navn: *Phyllodactylus lineatus* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**4 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-8 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Halvørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**30 × 20 × 20 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**18-28 °C**
Temperatur, nat	**10-18 °C**
Luftfugtighed	**50-70 %**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 24-27 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Om arten

Goggia lineata er en bleggrå, fin og skrøbelig gekko, som regel med flere mørke striber ned langs ryggen. Hele dyret er omkring 4 cm langt inklusive hale, så det hører til de allermindste øgler i det sydlige Afrika. Slægtsnavnet kommer af det afrikaanske ord "gogga", som betyder kryb, og artsnavnet af latin "linea", streg.

Arten blev beskrevet i 1838 af den britiske zoolog John Edward Gray som *Phyllodactylus lineatus* og blev i 1997 typeart for den nye slægt *Goggia*. Ved samme lejlighed blev to tidligere underarter hævet til selvstændige arter, og i 2017 blev en sydlig bestand udskilt som *Goggia incognita*. Slægten rummer i dag omkring ti små, tæt beslægtede arter. Typeeksemplarerne er muligvis gået tabt.

Arten er nataktiv og lever skjult. Den er for lille og sart til at blive håndteret.

Udbredelse og levested

Arten findes i den vestlige del af Sydafrika, i provinserne Western Cape og Northern Cape, og i det sydligste Namibia syd for Warmbad. Udbredelsen strækker sig op langs Sydafrikas vestkyst og gennem Namaqualand til Namibia.

Typelokaliteten er opgivet som Namaqualand og Kap det Gode Håb.

Oprindelig udbredelse: Sydafrika og Namibia.

LEVESTED

Goggia lineata lever skjult under sten, murbrokker og vækster og deler gerne skjul med større gekkoer som *Afrogecko porphyreus*. Den jager små insekter, især myrer og termitter, om natten. Æggene lægges om sommeren på et fugtigt, varmt sted. Nær bebyggelse kan huskatte udrydde arten lokalt.

Området har middelhavsklima med regn om vinteren og en tør, varm sommer. I Cape Town er middeltemperaturen om dagen 27 °C i januar-februar og 18 °C i juli-august, og om natten 16-17 °C om sommeren og 7-8 °C om vinteren. Den relative luftfugtighed ligger på 71-81 %, og der falder knap 500 mm regn om året. Længere mod nord, i Springbok i Namaqualand, er sommeren lidt varmere med 29-30 °C om dagen, og der falder kun omkring 210 mm regn om året.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes ingen dokumenteret pasning af *Goggia lineata*. Vejledningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet, levestedet og dyrets størrelse på omkring 4 cm.

Et par kan holdes i et terrarie på 30 × 20 × 20 cm (længde × bredde × højde). Arten lever ved jorden under sten, så bundarealet betyder mere end højden. Større er en fordel, fordi det giver flere skjul og et mere stabilt klima. Bunden er en blanding af sand og jord. Byg skjul af flade sten og korkbark, der ligger tæt mod bunden, så dyret kan krybe ind under dem som i naturen. Indret også et tørt område.

Terrariet skal have helt tæt låg, for dyret er så lille, at det slipper ud gennem selv smalle sprækker. Samtidig skal der være lidt ventilation, så luften ikke bliver stillestående.

TEMPERATUR

Temperaturen er ikke målt på dyrene selv, men følger klimaet i udbredelsesområdet: 24-28 °C om dagen og 16-18 °C om natten om sommeren og en kølig vinter med 18-20 °C om dagen og 10-12 °C om natten. Et lille terrarie overophedes hurtigt, så brug en termostatstyret varmemåtte i den ene side af bunden, ikke en kraftig spot, og mål med et digitalt termometer i begge ender.

Hold terrariet væk fra direkte sol. Gemmer dyret sig hele tiden, eller ligger det mat, så tjek temperaturen.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden i dyrets skjul er ikke dokumenteret. Kystklimaet er fugtigt, indlandet tørrere, og vinteren er den fugtige årstid. Faktaboksens 50-70 % er et skøn. Lad et hjørne af bunden være let fugtigt og resten tørt, så dyret selv kan vælge. Sprøjt let en gang imellem, så der dannes dråber at drikke, og lad overfladerne tørre op mellem hver gang.

Læg et fladt låg med et par småsten i som vandskål. En dyb skål kan drukne så små dyr.

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og skjuler sig om dagen. UVB er ikke dokumenteret som nødvendigt og er valgfrit. Et svagt UVB-rør til skyggedyr kan bruges over en del af terrariet, hvis der er mørke skjul, hvor dyret kan undgå lyset. Almindeligt dagslys fra et rum eller et lysstofrør på 10-12 timer om dagen er nok. Om natten skal der være mørkt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

I naturen æder arten især myrer og termitter, så giv de allermindste foderdyr: bananfluer, springhaler og de mindste nyklækkede fårekyllinger. Byttet skal være mindre end dyrets hoved. Tilbyd foder hver anden til tredje dag om aftenen, og tag foderdyr, der ikke bliver spist, ud igen.

Pudr foderdyrene let med kalk, og hav en lille skål med knust sepiaskal stående, så hunnen kan tage ekstra kalk. Hold springhaler som fast del af terrariets bund, så der altid er noget at æde.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Goggia lineata er lille, sky og hurtig og er ikke egnet til håndtering. Den holder sig under dække det meste af tiden og kommer frem i skumringen og om natten. I naturen deler den skjul med andre gekkoer, så et par kan sandsynligvis holdes sammen, men den bedste holdform er ikke dokumenteret. Giv mange skjul og hold øje med bid.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsmodenhed og kønsforskelle er ikke dokumenteret, og faktaboksen angiver derfor intet tal. Vent med avl, til dyrene er fuldt udvoksede og i godt huld, og hunnens kalkbehov er dækket.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet. Æggene lægges om sommeren, så en årstidsrytme som i naturen, med en kølig og lidt fugtigere vinter og en varm, tør sommer, er et rimeligt udgangspunkt, men det er et skøn.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger to bittesmå æg på et fugtigt, varmt sted om sommeren. Giv hende flere skjulte, let fugtige æglæggesteder, fx lommer med fugtig jord under flade sten. Antal kuld om året er ikke dokumenteret.

INKUBATION

Inkubationstiden er ikke dokumenteret. Faktaboksens 60-90 dage ved 24-27 °C er et skøn ud fra lignende små gekkoer. Flyt æggene forsigtigt til en lille boks med let fugtigt substrat, uden at vende dem, og hold temperaturen stabil.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er ekstremt små og skal have mikrofoder som springhaler og de mindste bananfluer. Hold dem i et lille, helt tæt terrarie med skjul. Opdræt er ikke dokumenteret.

Sundhed og typiske fejl

Levealderen er ikke dokumenteret, og 5-8 år i faktaboksen er et skøn ud fra andre små gekkoer. Dyret er så lille, at sygdom hurtigt bliver alvorlig. De typiske problemer for små, tørre gekkoer er:

- Udtørring ved for tør luft eller for kraftig varme. Et lille terrarie overophedes hurtigt.
- Mug og hudproblemer, hvis bunden hele tiden er våd. Hold den tør i det meste af terrariet.
- Mangel på kalk, som giver bløde knogler. Pudr foderdyrene og hav sepiaskal stående.
- Tabt hale efter forsøg på at tage dyret op.
- Flugt gennem smalle sprækker i terrariet.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig eller ikke vil spise.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.